

POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, n.º 32, 1.ª
EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la
Constitució, n.º 9.
EN LLEYDA, Plassa Constitució, n.º 21, ent.º
EN TARRAGONA, Rambla de Sant Joan, n.º 58.
SUCCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, dipò-
sit de màquines de cusir.

Dissapte 30 de abril de 1881.

SANT DEL DIA.
Santa Catalina del Sena
QUARANTA HORAS.
EN BARCELONA: Iglesia religiosas Ensenyansa. EN
GIRONA: Iglesia del Hospici.—EN LLEYDA: En lo Sant
Hospital.—EN TARRAGONA: Parroq. S. Joan Batista.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes. . . . . 5 rals.
EN GIRONA, LLEYDA Y TARRAGONA, un
mes. . . . . 6 »
DEMÉS PUNTS D' ESPANYA, ud trimes-
tre. . . . . 20 »
ESTRANGER (unió postal), id. . . . . 40 »

ESPECTACLES.

Barcelona.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció pera avuy dis-
sapte, 9.ª de abono.—Primera representació de la
òpera **Lucrecia Borgia** cantada per las se-
nyoras Cepeda y Beloff y los senyors Stagno,
Uetam y Magnani.
Entrada 1.99 pts.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy 30.—13.ª
d'abono.—Ultim concert y despedida del célebre
violinista senyor Sarasate.
Entrada 1.98 ptas. Quint pis 1 pta.

Demá per la tarde **El gran galeoto**.—Nit:
Faust, per lo célebre tenor senyor Masini.

TEATRO DEL CIRCO.—Demá per la tarde,
**Adriana Angot y Arturo di Conan-
gello**.

Nit: **El barberillo de Lavapies y
Martha**.
Lo dilluns, benefici del avisador senyor Siné.

TEATRO ROMEA.—Societat Latorre.—Avuy dis-
sapte. Lo drama en 3 actes **El gran galeoto**
y la pessa **Cambio de via**.
Entrada a localitats 4 rs. Id al segon pis 2 rals.
—A las 8.

Funcions pera demá diumenge.—Tarde: Ultima
representació en dia festiu del drama **El gran
galeoto** y la pessa **Cambio de via**.

Nit: La comedia catalana en 3 actes **La dida** y
la pessa **Un vago**.
Se despátxa en Contaduría.

Lo dilluns próxim a benefici de don Ramon Valls.
—Lo drama **El gran galeoto** y la pessa **Lo
que sobra a mi mujer**.—Se despátxa en
contaduría.

Lo dimars tindrà lloch lo estreno del drama ca-
talá del senyor Carcazona titulat, **La timba**.
Se despátxa en Contaduría.

Lo dimecrés a benefici dels porters, la comedia
catalana en 3 actes **Las joyas de la Roser**
y la pessa **A casa la sonambula**.
Se despátxa en Contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy, a benefici de
donya Concha Juhar, **La campana de la
Almodaina** y **La cigarrera de Cádiz**
finalisant ab ball.

Funció per demá Diumenge a 10 y 12 quar-

tos.—En vista del gran éxit que obtingué la re-
presentació del precios drama **El gran galeo-
to**, se repetirà tarde y nit per última vegada, y la
xistosa comedia satírica en 2 actes **Lo capitá
Mamaya**.

TEATRO ESPANYOL.—Funcions per demá
diumenge.—Tarde: Estreno del nou drama en 6
actes, **El Escornulgado y Un fi de festa**.

Nit: Benefici de la primera actriu donya Antonia
Juani. Estreno del drama en 5 actes, escrit es-
pressament pera la beneficiada, titulat, **Esposa
y madre ó El grito del deber**.

BON RETIRO.—Demá per la tarde, estreno de
la comedia **La sortija**, y **El Capitan
Gulliver**.—Nit, la mateixa funció, a benefici
del tramoyistas.

TEATRO DEL TIVOLI.—Avuy gran funció, de-
dicada a la Societat Romea, de prestidigitació, so-
nambulisme, fonts maravillosas y fotografia gegan-
tesca per Mr. Neoubours.
Entrada 2 rals.—A dos quarts de nou.

TEATRO LIRICH.—Sala Beethoven.—Concerts
classichs.—Quart concert pera lo diumenje primer
de Maig a las 3 y mitja de la tarde, en lo que pen-
drá part la aplaudida artista **Miss Emma
Thursby** cantantse tres pessas novas.— En-
trada 1.50.

Per la nit, a las 8 y mitja, concert extraordinari
y fora de abono en lo que se executarán las pessas
que han tingut major éxit en los concerts anteriors
regint los preus següents: Palcos de proceni de
primer pis 30 pessetas. Id. de segon 15 pessetas.
Palcos platea sens entrada 15 pessetas. Butacas
ab entrada 2.50 pessetas. Llunetas de galeria 1.50
pessetas. **Entrada general 1 pesseta**. A
los senyors abonats que tingan gust a assistir a
aquestos concerts se ls reservarán sas respectivas
localitats fins lo dissapte per la nit.

DIVERSIONS PARTICULARS.

TIRO DE COLOMS de la «Associació de Cassa
y Pesca», al extrém de lo carrer del Bruch. A las
7 y mitja, ab tarjeta.

SOCIETAT JULIAN ROMEA.—Avuy dissapte
tindrà lloch en lo teatro del Tivoli una funció ex-
traordinaria de prestidigitació, sonambulisme,
mágica, quadros disolvents y Font maravillosa,
dedicada a aquesta societat per per M. Neoubours.

Los senyors abonats poden assistir gratis a
aquesta funció, debent passar a recollir sos res-
pectius bitllets antes de las quatre de la tarde en

la confiteria del Liceo.—Se despátzan vales y lo-
calitats en la confiteria del Liceo, Peluquerías de
Pepe y Trullols, tenda de Tió, platería 46, Sombria-
ria de Costa y Relotjeria de Cortés, Sant Pau nú-
mero 1.

Lleyda.

PABELLO LLERIDA.—Teatro de automatas
italians.—Gran funció pera lo dissapte 30 d' Abril
de 1881.

Ordre de la funció:
1.º Sinfonia.
2.º Lo drama relligiós en set actes titulat **La
pasió de Nostre Senyor Jesucrist**.
Cada acte té son títul particular.
En virtut del carácter relligiós de la funció, no
hi haurá fi de festa.

Preus los de costum.—A dos quarts de nou de
la nit.
Per demá diumenje, lo melodrama nou en cinch
actes, titulat **Guerra franco-prusiana**.
Estrenantse quinze magnificas decoracions.

Personatjes que figuran en l' obra. La empera-
triu Eugenia, Mac-Mahon, Napoleon III, Guiller-
m, rey de Prussia, Prímpep Imperial, Bismark, Le-
veuf, Molke, Ollivier, Juli Fabre, Grammont; ofi-
cials francesos, hulanos, cantineras, guardia móvil
y poble.

Tarragona.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció pera avuy dis-
sapte 30 del actual.—3.ª série, 10.ª d' abono.

Estreno en aquesta ciutat de la sarsuelá en
3 actes de Larra y Barbieri. **Juan de Ur-
bina**.

A dos quarts de nou.—Entrada 2 rals.

RECLAMS.

JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou dipòsit de papiers pintats
pera decorar habitacions ab gust y economia.
Carrer de 'n Petrixol, núm. 4.

LLEY D'ENJUICIAMENT CIVIL de 3 de Febrer de 1881, anotada y concordada.
Se trova en la nostra Administració. Preu encuadernada, 10 rals.

BELLA JARDINERA Rambla de Estudis, núm. 3.
En aquest gran establiment de Sastreria que se acaba de obrir, trobarà 'l públich en general, un brillant y variat surtit de géneros, tant del país com estrangers pera mida, á preus sumament econòmichs.

SECCIÓ DE ROBAS FETAS.—SE RECOMANA SON TALL.

ESTEARICAS CATALANAS
classe extra superior á 25 pesetas arroba á granel.
—Cerería y sos articles d' en Gallissá. Riera del Pi, núm. 5.

VENDA. Gran Posada pera vendre.—Darán rahó, Jaume Giralt, número 40, Taberna.

RELOTJERIA Y JOYERIA
De J. MARTÍ,
FERNANDO VII, NÚMERO, 2.
CASA FUNDADA PERA LA VENDA DE RELOTJES
En 1847.

Relotjes d' or, plata y Níkel á preus de fábrika garantits de 1 á 5 anys.
Complert assortit en objectes d' or y plata propia pera regalos. Preus baratíssims. Fernando VII, n.º 2. (Frente la confitería de Llibre.)

ENFERMETATS DE LA VISTA
Y ESPECIALMENT DELS PARPADOS.

Prompta curació ab la Pomada oftálmica de Montserrat. Es lo mellor específich, pera las inflamacions herpéticas y escrofulosas. Lo gran consum que se 'n fa es sa mellor recomendació. Pot 4 rs.
Farmacia Valllosera, Ponent, 42.

HERPES. sarna, escrófulas, y demás humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop anti-herpetic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.
—Vegis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERIA 50
LA LUCIA
FÁBRICA DE COTILLAS.

VENÉREO. Sa curació es prompta, radical y segura sens mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

LLIBRETERIA, 13, y SUCURSAL ESCUDELLERS, 56
Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció.—Especialitat en tenyir tota classe de sederías.
LLIBRETERIA, 13, y ESCUDELLERS, 56.

LA EMPERATRIZ
Fábrica.
3, ESCUDELLERS BLANCHS 3

BARCELONA 30 DE ABRIL.

L' ENLLÁS DELS CAMINS DE FERRO.

Avans d' ahir van arribar de Madrid lo brigadier d' inginyers don Andreu Lopez de la Vega y don Francisco Gumá, y als pochos moments en molts dels circuls se comentaba ja la resolució presa ó proposada per la Comissió técnica que habia vingut á estudiar sobre 'l terreno la qüestió del enllás dels nostres camins de ferro.

Segons sembla la resolució de la comissió técnica es la següent:

Primer. De moment s' establirà lo pas á nivell pe 'l carrer d' Aragó, ab caracter d' interinitat.

Segon. Se concedirà un plasso de sis mesos pera que tothom que vulguí presenti solucions per l' enllás de vies, al mateix temps que s' estudiarà la qüestió oficialment.

Tercer. Dintre del plasso de mitx any mes, lo Govern resoldrà qual tingui de ser la resolució definitiva.

Quart. Presa aquesta resolució, deurá portarse á execució dintre del plasso de un any, de manera que d' ara á dos anys deurán estar terminadas las obras.

Quint. Establert lo enllás definitiu se procedirà á alçar los rails del carrer d' Aragó, deixanlo desembrassat y expedit al trànsit.

Los circuls que s' ocupaban de la qüestió, estaban unánims en calificar la tal solució de solució genuinament *madrilenya*, y tots deyan que per determinar aixó, no hi habia cap necessitat de que vingués á Barcelona la Comissió técnica, gastant un dineral del apurat Tresor.

En alguns dels circuls, además, se comentaba 'l fet en relació ab certas noticias de que varem fer nos eco en son dia, y 's preguntaban: ¿Sabia ja la Companyia de Fransa lo que habia de succehir, quant están encara la Comissió en Barcelona, va ja comensar los treballs d' explanació, ab tanta pressa que no va deturarlos ni per setmana Santa ni per las festas de Pasqua?

Vivint á Espanya, sabem ja lo que significa la solució interina de la Comissió técnica. Los camins de ferro s'enllassarán imperfectament per lo carrer d' Aragó, y lo interi se convertirá en definitiu, ab perjudici de tothom, fins de las mateixas empresas.

Pero no 'ns ve de non. Tractantse de cosas que dependeixen de Madrid, sempre 'ns toca ballá ab la me lletja. Meditin aixó tots los barcelonins, y confessin que no 'ns queda altre recurs que extremar lo provincialisme Catalanista. No podem refiarnos pas mes que de nosaltres mateixos.

Llissenciat.—Lo jove advocat don Ramon Tarrís y Bosch, ha rebut lo grau de Llissenciat en Dret Administratiu.

Despedida.—Aquesta nit se verificará en lo teatro del Liceo l' últim concert per l' eminent violinista Sarassate, despedintse dit artista del públich de Barcelona.

Detingut.—En lo carrer de Valencia siguió detingut ahir per los municipals un subjecte que en companyia d' un altre habia robat un sach de roba estesa en un jardí.

Nou plasso.—S' ha aplassat fins al dia 30 de Juny próxim la admissió de las composicions literarias que obtin als premis oferts en lo Certámen que s' ha celebrar en Vilanova y Geltrú ab motiu del retrás de la inauguració oficial del ferro-carril d' aquella població.

Lucrecia Borgia.—Aquesta nit se cantarà en lo teatro Principal la célebre partitura d' en Donizetti, «Lucrecia Borgia», la que será desempeñada per las senyoras Cepeda y Beloff y 'ls senyors Stagno y Uetam.

Lo resultat dels ensaigs fa esperar per aquesta nit un bon éxit.

Enterro.—Ahir va ser conduhit al cementiri lo cadávre d' un sóci de la societat «La Fraternitat», una de las associacions d' obrers que solen anar cada any á passar lo dilluns de Pasqua en lo santuari de la Salut de Sabadell.

Tots los que pertanyen á la societat formaban en incorporació detrás del cotxe mortuori, portant la bandera y seguits d' una música. També hi varen concorre molts individus d' altres societats obreras análogas á la «Fraternitat».

Regalo real.—En los aparadors de la tenda de llensería de don Miquel Fontdevila situada en lo carrer de Fernando, hi han exposats los artístichs regalos que 'ls Reys d' Espanya han enviat á la Junta de Damas del «Assilo Naval Espanyol» pera servir de lots en la tómbola que ha de verificar dita Junta á benefici dels hórfans que ampara aquella humanitaria institució.

Festa major.—Lo dia 3 de Maig celebra sa festa major lo pintoresch poble de Santa Creu de Olorde, ab festas relligiosas y balls tarde y nit, en un embalat aixecat en casa Amigó del Glot per lo senyor Baliarda, de Molins de Rey, corrent las pesas del programa baix la execució de la antiga y aplaudida orquesta de «Los Munnés», d' aquesta població.

Funció de benefici.—La empresa del tratro Romea ha destinat lo dimecres próxim pera verificar una funció de benefici dels porters y acomodadors de dit teatro, los quals la dedican á las societats «García Parreño», «Romea», «Cervantes» y «Latorre». Se posará en escena lo drama «Las Joyas de la Roser» y lo celebrat entremés «A casa la sonámbula».

Desitxem que 'l teatro siga ple de gom á gom, puig los beneficiats s' ho mereixen.

Corporacions.—Círcul de la Juventut Mercantil.—Don Joan B.ª Balagueró, (advocat) lo dissapte 30 del corrent á las 10 de la nit donará una conferencia pública en lo local d' aquest Círcul, Ciutat, 6, pral., sobre 'l tema «Proceso histórico filosófico del fenómeno comercio».

—«Real Academia de Ciencias naturales y arts.»—Aquesta Academia celebrará sessió ordinaria lo dissapte 30 del corrent en la que 'l académich numerari de la mateixa, don Josep M.ª Rodriguez Carballo llegirá una memoria sobre «La Graficidad en Geometría».

Retrahiment.—Lo Comité Progressista Democrátich d' aquesta ciutat ha publicat una alocució dirigida als seus correligionaris, manifestant que en las eleccions municipals que comensan demá se declara pe 'l retrahiment.

Los Jochs Florals.—Habent dit alguns de nostres colegas que la festa dels Jochs Florals se celebraria enguay en lo teatro del Liceo, debem dir que se celebrará en lo Saló de Llotja.

Julian Romea.—Lo prestidigitador senyor Neubours ha dedicat á la societat d' aquell nom, la funció extraordinaria que tindrà lloch aquesta nit en lo teatro del Tivoli. Ab tal motiu podrán concorre gratis á dita funció los abonats, recullint sas respectivas tarjetas en la confitería del Liceo. Tenim entés que en dit espectacle presentarà Mr. Neubours algunas sorts de mérit, per lo que no duptém que 's veurá molt concorregut.

Tres quadros notables.—Ho son sens dubte los que té exposats aquesta setmana á cá 'n Parés lo pintor-artiller senyor Cussachs, de qui nos habem ja ocupat ab elogi altres vegadas. En los d' aquesta setmana s' hi veu 'un progrés notable, y si lo senyor Cussachs segueix estudiant ab afany, com fins ara, no dubtém en augurarli un falaguer pervindre y un lloch de honor entre nostres primers artistas.

Un dels quadros representa un húsar á caball, magníficament plantat, de dibuix y color irreprochables; l' altre tres soldats en un pati de una casa de pagés, ensaig de composició que ja no 'ns agrada tant per notar desproporció y falta de naturalitat en la actitud d' alguna figura; lo húsar del mitx en cambi nos satisfá completament. Pero lo quadro que sobresurt es lo del centre, representant un marinér de Mahó, sentat, de tamany natural; lo tipo de vell perfectament escullit, la testa acabadíssima y en extrem simpática recorda las millors del malhaurat Gomez, la entonació general justa y armónica, produhint lo conjunt un efecte atractivol y que s' imposa. No vacilém en assegurar que aquesta es la millor obra que ha produhit fins avuy lo

senyor Cussachs, á qui aconsellariam que acabés mes lo restant de la figura, posantla en harmonía ab la testa, qu' es molt mes trevallada; aixó es fácil de fer y lo quadro seria á las horas una obra acabada.

Societat disolta.—Se 'ns assegura que está disolta la societat «Lurline» que estava aliada á la «Antiga del Càrme».

Bon projecte.—Se diu que hi ha una societat de balls d' any que tracta de donarne un de beneficencia destinant los seus productos al sosteniment de las escollas laicas. Aplaudim lo projecte desitxant que 's porti á cap.

Funció de benefici.—Lo dilluns vinent se verificará en lo teatro Romea una funció á benefici del actor de carácter don Ramon Valls, posant-se en escena per la companyia castellana que allí actúa lo drama «El gran galeoto» y la divertida pessa «Lo que sobra á mi mujer».

Desitxem al beneficiat que tinga bona sort.

Publicacions.—Hem rebut lo número 4 de la «Revista» del Ateneo Tarraconense de la classe obrera que conté curiosos é interessants treballs.

—Ha vist la llum lo quadern 84 del «Catecismo de los maquinistas navales y terrestres».

—S' ha publicat lo número 63 de la «Revista Administrativa» que publica lo Centro Juridico-administrativo, del carrer de Cristina, núm. 9.

Obra notable.—Ab lo quadern octau, ha terminat la publicació de la que ab lo títol «Nuevos elementos de Patología y Clínica-médica» per los doctors A. Laverau y J. Teissier, y que han traduhit los senyors Formiguera, Fargas y Esquerdo, ab un prólech del doctor P. Esquerdo. De ella 'ns ocuparém extensament.

—Ha vist la llum lo número corresponent de la «Enciclopedia Médico-farmacéutica».

—També s' ha publicat la «Revista Tecnológico-industrial».

Conferencia.—En la conferencia que doná dimars prop passat lo Dr. don Gayetá Vidal y Valenciano en la «Associació d' escursions catalana» sobre lo tema: «Consideracions sobre la constitució de la familia catalana» s' ocupá principalment dels *Capítols matrimoniales*, quinas diverses formas, conseqüencies, significació y trascendencia aná examinant, vindicant aquesta institució de alguns carrecs que per alguns se li fan y manifestant al propi temps la manera de evitar, sens sortir del mateix dret catalá, tots los inconvenients que en determinats cassos puga oferir. Lo disertant feu de pas una calurosa defensa de nostras institucions jurídicas especials, termenant, en mitx dels entusiasmas aplausos de la nombrosa concurrència, per recomenar al auditori que contribuïssen en la esfera de sa respectiva acció á que no s' perdés, avans al contrari, anes arrelant més y més, la costúm, tant essencialment catalana, de *fer capítols*, com á base fonamental de la constitució de una familia verament catalana.

Banch de Catalunya.—Lo *Boletín Oficial* del dijous publica la escriptura, estatuts y acta de constitució de la societat anónima «Banch de Catalunya».

Sessió de gimnasia y esgrima.—Ayuy á las vuit del vespre se celebrarà una sessió-exámen de gimnasia y esgrima en lo gran Gimnás Ferrer instalat en lo carrer de San Ramon del Call n.º 8. Acabada la sessió s' obsequiará á las senyoretas ab un ball de societat.

Escollas laicas.—Sobre l' *Abolició de la pena de mort y medis d' evitar lo crim*, disertará demá lo senyor don F. Perera, en las Escollas laicas de Gracia, carrer de las Torres n.º 20, primer.

Conferencia.—Demá diumenje, á las quatre de la tarde, l' obrer don F. Bach, donará una conferencia sobre l' tema «Trellat y Libertat», en lo «Centro-Clavé», carrer de Sevilla, n.º 35, primer pis del Café Nou (Barceloneta).

A n' aquesta conferencia hi pot assistir lo públich, inclosas las senyoras.

Pera que consti.—Lo senyor don Vicens Baruta nos ha demanat que fem públich per medi del nostre periódich, que fa algunas setmanas que dit senyor no perteneix á la redacció d' aquell paper diari que no volem anomenar.

La obra del senyor Tubino.—La *Historia del Renacimiento literario catalan*, etc., etcétera, que desde Madrid publica lo senyor Tubino, se está acabant, gracias á Deu. Lo senyor Tubino

no ha lograt ab aquesta obra, rés més que desacreditarse y posarse en ridícul. Pot ser ha lograt també ficársen algun duro á la butxaca, pero aixó lluny de dispensarlo, l' rebaixa més, perque tot un senyor *académich* no ha de posarse may al nivell dels *varlatans* que venen remeys á dalt d' una carretela, y que ab la seva palica fan saltar los diners de la butxaca dels que sel' escoltan de bona fé. Lo senyor Tubino, escriptor madrilenyo, no sab de que se las héu respecte al renaixement de nostra literatura, perque no s'ha prés, la pena de estudiarlo. La seva obra es un desconcert de datos desde que 's comensa fins que s' acaba, y si alguna cosa bona te 'l libre, es las molts poesias que hi ha copiat, pera omplir repartos sens dupte; poesias que ja las tenim impreses en tomos dels Jochs Florals ó altres per l' estil. Com á digne final dona lo *académich* senyor Tubino pera acabarho d' arreglar, un mal catálech de las obras dramáticas catalanas, mallorquinas y valencianas; que no es altra cosa que un conjunt de disbarats que prova lo poch cuidado ab que la obra ha estat escrita, perque ab las obras de l' un autor hi barreja las de l' altre: dona com á anónimas molts que 'ls seus autors no 'ls han negat la paternitat, fa colaborar un autor mort ab un que quant aquell va morir, encara no escribia, etc., etc.

Consti, donchs, que no se ha escrit encara la *Historia del renacimiento literario catalan*.

Obra nova.—La coneguda casa editorial dels Srs. Bastinos ha aumentat la seva *Galeria dramática infantil* ab una obra més. Aquesta es un capritxo cómich en dos quadros titulat, *Sancho Pansa*, escrit en vers castellá per nostre company de redacció, lo conegut autor dramátich, don Joan Molas y Casas. La obra es propia pera ser representada en societats particulars y colegis.

Noticias de Gracia.—*Meeting proteccionista.*—Ayuy dissapte tindrà lloch á las vuit del vespre en lo Teatro Principal de aquella vila, la anunciada manifestació proteccionista.

Hi pendrán part 62 associacions de obrers, corals, instructivas, centros de recreo, fomentos de producció, societats de propietaris, establiments manufactureros y demés.

Lo tema versará sobre: *La reforma de la ley arancelaria en sentit francament proteccionista per totas las manifestacions del trevall dintre la nació Espanyola*. Desarrotilarán l' tema los senyors Mayans, Derch, Puigjener, Roca y Roca, Jara, Nacente y reasumirá lo senyor Bosch y Labrús.

A las set de la tarde se reuniran tots los delegats de las corporacions adheridas, los senyors oradors y la comissió organitzadora al «Cassino del porvenir», societat iniciadora, dirigintse desde allí corporativament, al local indicat ahont se efectuará l' acte patriótic, ab defensa del trevall nacional.

Advertim als convidats, que podran ocupar las localitats així que vagin arribant, exceptuant las de propietat que ja estaran senyaladas; los palcos de primer pis que son destinats pera 'ls senyors oradors, y las butacas de platea que ho serán per las senyoras.

GIRONA 30 DE ABRIL.

Reunió constitucional.—Com indicarem en lo número anterior, avans d' ahir vespre tingué lloch en lo café del Teatro una reunió del partit constitucional pera tractar d' assumptos referents á las próximas eleccions. La concurrència fou—diuben—numerosa. Com que no hi assistirem no podem donar details.

Moneda decimal.—Sembla que ja 's comensa á treurer de la circulació la moneda del nou sistema, á causa sens dupte, de la poca activitat de nostra autoritat, en un assumpto tant important. Dihém aixó, per l' abundancia de calderilla vella que corra y la escassa circulació de la nova: y per la conducta que segueixen molts estanqueros en retornar com á cambi las pessas de dos, infringint d' aquesta manera las órdenes que tenen imposadas. Deuria procurarse per qui correspongui que: una de dos, ó retirar de cop la nova, ó trauer d' arrel la circulació de la calderilla antiga.

Noticias de Palafrugell.—Fa poch dias van reunir-se en aqueixa vila los demócratas históricos y van nombrar lo següent comité: Pre-

sident, don Martí Bonay.—Vice-president, don Francisco Carreras.—Vocals, don Delfí Galcerán.—D. Pere Deulofeu.—D. Mario Deulofeu y don Emili Barris.—Secretari, don Mariano Miquel.

Sembla que per las próximas eleccions se posarán d' acort constitucionals, possibilistas y carlins. Será una barreja estranya.

Hospici.—Lo senyor diputat de la Permanent, ordenador de pagos de las Casas provincials de Beneficencia, que, es molt zelós en lo cumpliment de la missió que té coefiada, va dihent que no es possible admetre mes albergats en la Casa d' órfens, mentres á aquets los hi quedí pare, mare ó algun germá major aptes pe'l trevall. Fins aquí está molt bé, y l' aplaudim de debó, perque en aquells casos concrets que cita, no 's pot considerá que 'ls que pretenen l' alberch sian órfens. Pero 'ns permetrá lo senyor diputat (á qui reconeixem lloables qualitats en pró dels interessos de la provincia) que li advertim—per si no ho sab,— que en lo departament de vells imbécils, se diu que hi té cabuda qui no está en condicions de pobresa y se citan altres fets que no sabem si son certs: la veu pública diu que hi ha algun albergat que té fills ab propietat y alguna minyona que té un germá que cobra 656 lliuras 5 sous l' any del pressupost provincial. Nosaltres ho posém en dupte, coneguent la rectitut d' alguns dels homes que administran; lo que si podrá ser que aquells albergats hi sigan; y si aixís fós, següé será que 'ls seus allegats satisfarán á la administració las estancias que aquells ocasionin, máxime si la residencia en aquella Santa Casa es per aquells forrosa, molt en particular la de la minyona.

Y dihém tot aixó perque, pesi á qui pesi, volém continuar la tasca comensada de feros eco de totas las reclamacions del públich que tingan que veurer ab los interessos del comú ó de la provincia.

Derribo.—Ha quedat terminat lo derribo del casco de casas que hi havia al carrer de Besadó, y es sobre manera notable lo cuydado que han tingut los operaris en evitar la pols, que era de temer se faria en l' enderrocament d' unas casas tan velles. Las botigas vehinas, poden estar contentas, puig sabem que determinaban tancar las portas per por á lo exposat. D' aquesta manera se 'ls hi ha evitat un gran perjudici: un aplauso al mestre d' obras.

Al Sr. Alcalde.—Cansada la premsa gironina de demanar justicia al seu antecessor, está ja rogallosa; are donchs, esperant que se 'n farà carrech, se li demana á V.—Fassincs lo favor de manar que 's procedexi á l' il·luminació pública una mica mes aviat. Encara mes. ¿Podria disposar al menos los diumenges que es quant la gent se recrea que, al ferse fosch, se encenguessen los tres fanals de las voltas de la plassa del Vi, únich siti concorregut? Ademés de tardar á encendre, s' en deixava sempre, dels tres; un de apagat, cosa insignificant, per l' economia. De las duas cosas, encendre aviat y encendre's tots tres, esperem qu' ns dará gust á cumplirne una; si son totas duas, millor. ¿Ho farà, si es servit?

LLEYDA 30 DE ABRIL.

Comité federalista.—Los entusiastas federales de la important població de Mollerusa, seguint las instruccions de la circular que los va dirijir lo provincial per la renovació de comités van elegir als ciutadans següents: President, Llorens Berenguer; vice-president, Francesch Godás; vocals, Maurici Carné, Mateu Baldomá, Pau Fontanet, Martí Carbonell, Anton Boldomá, Secretari, Joseph Maria Carné.

Bé per los federales de Mollerusa.

Autonomistas á las urnas.—S' acosta l' moment de la llyta electoral y es precis, una volta acordada la llyta en reunió solemne, qu' el partit acudi compacte á pendrer part en las eleccions próximas.

No anem á buscar lo triunfo: lo cén restringit que priva á la gran masa dels nostres electors l, exercici de son dret á votar, ens fá entrar á la llyta en condicions desventajosas.

No importa. Los partits que com lo nostre tenen assegurada la victoria per demá, no aspiran en moments passatgers á imposarse als demés partits ni pretenen en llytas desiguals, disputar á sos adversaris lo predomini de forsas en favor d' aquestos combinadas.

Nosaltres anem a la lluita per demostrar que hi ha federals electors y elegibles. Nosaltres anem a la lluita per donar fé de vida devant los partits que posan gran empenyo en decretarnos la partida de defunció. Nosaltres anem a la lluita no a contarnos com alguns pretenen, pero sí a fer patenta la vitalitat del partit y sa constancia y sa firmesa en favor d' ideals may abandonats.—També anem nosaltres a la lluita per un altre objecte. Hi ha federals tibis, demócratas vergonyants que dihuen perteneixer al nostre partit, y no han vingut encara a formar en sas filas durant aquesta época de reorganización. Veuem donchs, si son vot será favorable ó contrari a las candidaturas que nosaltres presentem.

Tots aquells que no 's presentin ab lo cap ben alt y actitud ben franca, tots aquells que busquin subterfugis ó rodeijos per acceptar la nostra papeleta, tots quants trobin ets y uts per votar en favor nostre, que vagin a reforsar las filas dels partits vacilants, dels partits que deixan al seu detrás los principis y la fé y la consecuencia y la llealtat y l' entesa política per anar en busca de ventajetes personals. En son camp estarán millor que en lo nostre. Nosaltres no volem mes que als que no vacilan; als franchs, als lleals, als decidits, als que durant l' época revolucionaria abressaren la bandera de la democrácia federalista y no l' han abandonada may y als que han vingut després a reforsarnos ab son propi convenciment en favor de las doctrinas autonómicas.

A las urnas donchs, correligionaris. Los que tingan vot a dipositarlo; los que no'n tingan que acudin també als collegis electorals a oferir sos serveys a las comissions designadas per treballar la lluita. Ab lo concurs de tots, si no conseguim lo triunfo de candidats, obtindrem la victoria dels principis.

TARRAGONA 30 DE ABRIL.

Contestació.—No l' hem donada avants, ni la donem com deuriem al comunicat que, suscrit per lo senyor don Wenceslao Rubio va insertarse en un número del periódich *La Renaixensa*, en primer lloch perque fins ahir no vam fenir ocasió de llegir lo tal comunicat; en segon lloch perque no acostumem donar importancia a personas que no la tenen per mes que aquestas vulguian donarsela ab sos escrits; y en tercer lloch perque lo que denunciabam respecte al servey de conducció de la correspondencia a las vias férreas d' aquesta ciutat continúa de la mateixa manera, y sobre lo qual eridem formalment l' atenció del senyor administrador principal de correus.

No obstant de lo dit, nos veyém precisats a fer constá: primer que lo senyor don Wenceslao Rubio además de ser oficial de la Administració de correus de aquesta ciutat l' hem vist «guiar ó menar moltíssimas vegadas lo cotxe» dintre del qual s' hi porta la correspondencia, sens que per aixó pugua dit senyor donarse per ofés ni ressentit, ja que no es cap desdoro lo menar «cotxe» ó ser «cotxer»; segon que tant lo dit cotxe com lo caball que tira d' ell, son de propietat del senyor Rubio, cobrant com a tal propietari l' import dels assientos ó passatgers que tenen a be pujar ó anar en lo expressat cotxe; tercer que l' senyor Rubio es l' empresari ó contratista de la conducció de la correspondencia de desde la administració principal de aquesta ciutat a la estació dels ferro carrils, y vice-versa, y finalment, quart que dit cotxe-correu, en lloch de sortir de la principal, quant menos a las 8'30 horas de la nit, ho fa cada dia a las 8'15 ó 8'20, causant ab tal motiu molts perjudicis als particulars y al públich en general, ja que l' hora de tancar lo bussó principal, respecte del correu per Barcelona, es a dos quarts de nou.

En carroberació de lo que dihem, a continuació van las horas que surt lo correu per Barcelona y demés punts.

Sortidas per Reus, Lleyda, Aragón y Madrid: a las 9 y 15 minuts del matí. Per Barcelona y sa línea, Fransa y demés països del Nort a las 5 y 30 tarde y 9 de la nit. Per Tortosa, Valencia y Sud de Espanya etc.: a las 12 de la nit. Segons anuncis oficials se recullirán las cartas del bussó principal, mitxa hora avants de la surtida dels correus y dels bussos de las estacions a última hora. Donchs en lo bussó de la de Barcelona hi ha un anunci que diu que la correspondencia del mateix se recullirá

a las 5 y 15 minuts tarde y 8 y 15 minuts de la nit.

Comparin nostres lectors la varietat y diferencia d' hora de surtida del cotxe correu y la anunciada en lo bussó de la estació de Barcelona ab las horas que deuriem recullirse las cartas segons anunci oficial y se convencerán que no 'ns habem queixat en vá ni sense motiu. Prou per avuy, y si continúa l' servey del mateix modo tornarem a la carga que aqueix es lo nostre deber. Un altra advertencia per acabar l' hora que s' anuncia oficialment es l' hora corresponent al meridiá de Madrid y tothom sab que hi ha una diferència en l' hora desde Tarragona de uns 19 minuts atrassats ab aquest últim.

Inauguració.—Hem sentit a dir que un dels primers dias del mes que comensará demá, se inaugurarán en la vehina ciutat de Reus las obras para la construcció del teatro y cassino a que 'ns referiam dias arrera.

Subasta.—Tindrà efecte a las dotse del dia 20 de Maig proxim la del servey de abastiment dels faros de Faugal, Buda y Punta de la Baña, para l' próxim any económic 1881 a 82, baix lo plech de condicions y presupuestos corresponents que obran de manifest en la secció de Foment del govern civil d' aquesta provincia.

Avis.—Habentse extraviat a don Manel Solichén Nieto, natural de Brea, provincia de Madrid, la cédula personal de 6.ª classe expedida a son favor baix lo número 847, lo senyor governador civil ho ha fet públich per medi del periódich oficial, a fi de que ningú pugua fer us de dit document.

Eleccions.—Al fi sembla que l' partit moderat ó Canovista d' aquesta Ciutat ha resolt presentar candidatura en las eleccions próximas. Lo *Diario de Tarragona*, no deixa d' animar als seus partidaris de la manera que ell sab ferho, parlant molt de moralitat, bon zel pe 'ls interesos de la població, etc., etc. Duptém que tinguin éxit los seus esforços, puig la majoría de dits partidaris compren que los vents que corren los hi son contraris.

Recort intensionat.—Ab aquella intenció que tothom li regoneix, recorda lo *Diario de Tarragona* que en aquest any corresponent la renovació de Jutjes municipals, y las circunstancias que deuen reunir las personas que 's designin per obtenir dit càrrech, com son entre altres, la adhesió a la institució monárquica y demés fundamentals de la Nació.

Mercat.—Continúa desanimat lo dels vins en aquesta Ciutat, y las pocas compras fetas en lo de ahir, demostran tendencia a la baixa, lo mateix en los caldos del *Priorat* com en los dels *Baiuos del Camp*. Es de presumir que influeix en dita baixa, apart de las noticias de Fransa, la esperansa de una bona cullita próxima. Las avellanas y oli sens variació sensible.

SECCIÓ DE FONDO.

ELECCIONS.

Demá comensan per la designació de mesas las eleccions municipals en tot Espanya. Per regla general, no serán empenyadas, sino en los punts en que 's ventilen interesos locals ó particulars.

Moltes causas han contribuít a aquest resultat tristíssim. La corrupció ab que s' ha procedit quasi sempre; lo poch respecte que s' ha tingut al sufragi; la facilitat ab que l' poder ha passat per capritxo per damunt de la legalitat, y altrás cent que fora llarch enumerar, tenen retret a gran part del cos electoral, que no vol sortir de casa ni anar a las urnas, per evitarse lo que en son concepte es fins un paper ridicul.

Ara mateix, per exemple, los elegits per sos concitadans hauran de barrejar-se en los ajuntaments ab los designats pel capritxo de qualsevol governador de provincia. ¿Pot darse pel municipi situació mes lamentable?

Y lo pitxor es que en aquesta corrupció de

las corporacions populars tots los partits hi tenen la seva part de culpa: cap d' ells podria tirar la primera pedra. Lo poder vol guanyar sempre, per mes que sos partidaris estiguin en gran minoria; las oposicions, exiguas moltes vegadas com los amichs del govern, no reparan tampoch en medis, y estableixen entre ellas coalissions monstruosas, que per regla general sols los serveixen pera fer vergonyosa sa derrota.

També ha contribuít, y no poch, a fer decaure las corporacions populars lo sistema *exclusivament* espanyol del retraiment semipitern. Aquí, quan un partit creu que no pot guanyar, diu pomposament que 's retren, y fica la mes gran de las perturbacions en la marxa de la cosa pública.

Per fortuna, aquesta última causa sembla que desapareixerá en las eleccions que demá comensan per lo que 's refereix a Barcelona. Tots los partits, inclosos aquells que per no haberse separat no poden esperar cap resultat, estandecidit a fer *acte* de presencia en las eleccions municipals, manifestant aixis que abandonan lo retraiment.

Per aquest sol motiu creyém que tindran certa importancia las eleccions que demá comensan.

LA PORRA ELEVADA A INSTITUCIO.

Tots los nostres lectors haurán llegit en la nostra secció de Girona, que en Castelló d' Ampurias la *Porra* ha sigut elevada a institució oficial pel ajuntament constitucional (?) nombrat per lo Governador civil de Girona. En lo saló de seccions, y dessota mateix del retrato del rey D. Alfons, s' ostenta una tremenda *porra* encreuhada ab un sabre no menos tremendo que la *porra*, y que 'ls gironins han batejat ab lo nom de sabre de jegan.

Aquesta exhibició feta solemnement pels amichs de la situació d' avuy es mes eloquent que tot lo que podria dirse.

Durant totas las anteriors dominacions sagastinas, la *porra* s' habia fet sentir pero no habia may lograt los honors de ser reconeguda com institució oficial. Los *porristas*, s cobraban del Estat, ho feyan de una manera vergonyant, y lo que se 'ls daba per atropellar la ley y als ciutadans, sortia de enredos que 's feyan en los fondos de calamitats públicas, imprevistos, etc. etc. Quan lo govern los encarregaba que fessin de las sevas y 'ls seus agents extremaban las ordres portantlos fins al assassinat, com en Vilanova y en altres punts, no eran los *porristas* reconeguts com empleats públichs. Ara la cosa promet anar per un altre camí, y si l' exemple del ajuntament de Castelló trova imitadors y l' accepta l' govern que ja ha dat lo gran pas de tolerarlo, los *porristas* s' organizarán públicament, dependiran del Estat y cobrarán la nómina com qualsevol altre dels mils y mil que consuman lo nostre pressupost. Desde que van pujar al poder los fusionistas presidits per en Sagasta, vam dir que no esperabam d' ells més de lo que 'ns habian dat sempre, pero francament, no hauriam dit may que s' arribes a consagrar la *porra* com a institució del Estat. Ara ja ho hem vist y no podem durtarne. Als mandarins que han caigut sobre la pobra provincia de Girona los correspon la gloria d' haber dat lo pas.

No se 'ns digui que per ara no s' ha donat l' exemple de cap heroicitat dels *porristas* ab tot y fer dos messos que es al poder en Sagasta. No ha vingut encara la ocasió de fer treballar l' arma genuinament sagastina. Tant de bó que d' aquí a pochos dias no ha-

gem de dir un' altra cosa! Las porras treballan especialment durant los periodos electorals, y segur es que no falta qui las prepari per las eleccions municipals que comensaran demà diumenje.

Pero sense esperar, ¿qué mes porra's vol que la que ha servit per renovar la major part dels ajuntaments y diputacions d' Espanya? Dels centenars ó milers que han sigut sospesos, pot ser no arriban á una dotzena que ho hagin sigut en virtud de la ley: tots los demés ho hay sigut en virtud del dret de la porra.

La porra es la unica arma dels Sagastins. No tenen la opinió publica ab ells, sino al contrari, y la supleixen ab la porra. A cops de porra fan las eleccions, evitant que ls electors contraris, que son los mes, s' acostin á las urnas y conseguint per la por que fa la porra, que ls electors amichs, que son los menos nombrin á qui ls dongui la gana. ¿Com tindrian cap ajuntament seu si no fessin á cops de porra? Just es donchs que glorifiquin l'arma que es sa unica esperansa; just es donchs que elevin la porra á la categoria d' institució oficial y publica.

L' ajuntament de Castelló d' Ampurias es lo primer ajuntament Sagasti d' Espanya. Tant si la porra glorificada es la del arcalde actual, com si la tenia ja en us l' arcalde caigut, sagastins l' un y l' altre, puig que la pobra provincia de Girona va tenir la desdita de caure en mans de sagastins avans que la majoria de las d' Espanya, sempre resultarà que aquell ajuntament ha sigut lo primer capas d' exposar al públich y en un lloch oficial una porra ab tots los seus accessoris.

Just es que tot Espanya ho sapiga, y per contribuir á dar publicitat al fet publiquem lo present article.

LO NIHILISME EN RUSIA.

ESTUDIS D' ACTUALITAT.

DESARROLLO DEL NIHILISME BAKOUNINE.

Moltas planas podriam omplir acupantnos del exámen de la novela d' en Tchernisheviki y sa influencia en lo nihilisme. Nos bastará dir que aquesta ha sigut extraordinaria y que 's tipo de la heroina, de Vera Pavlovna ha sigut lo patró d' una gran munió de noyas y donas nihilistas per l' útil de la Sofia Peroviki que acaba de ser penjada en Petersburg com á cómplice en l' atentat de que va ser víctima l' emperador.

Com era natural, lo nihilisme va sortir prompte del estat doctrinari per convertirse en partit polítich y social. Desde l' any 1860 al 1870, tot Rusia va omplirse de associacions secretas, imitadoras de «La Jove Rusia» que desde Lóndres habian format y propagat principalment Hersen y Bakounine.

Miquel Bakounine va neixe en Torgof en 1814, y va morir en Berna en Juriol de 1876, després d' una vida de las mes accidentadas y extraordinarias. En Saxonia y en Austria va ser condemnat á mort per haver pres part en la revolució de Dresde y en altres fets insurreccionals. En Rusia condemnat á treballs forsats perpétuos en las minas, fou transportat á Siberia, pero va lograr escapar-se y passar á la América del Nort desde ahont va tornar á Europa.

Desde allavoras va pendre part en totas las conspiracions que 's tramaban en Rusia, de manera que va obligar al govern del Czar á ferlo vigilar constantment en l' extranger,

prenent nota de totas las manifestacions de sas ideas.

Bakounine va ficarse en la *Internacional*, y durant molts anys va tenir en ella una influencia dessisiva. En 1868 va formar en aquesta societat una secció, que va firmar un programa radicalíssim.

En 1869 y en lo Congrès internacional de Basilea, va fer aprobar la proposició que contenia lo discurs següent:

«Jo voto per la colectivitat de la terra en particular, y en general de totas las riquesas social en lo sentit de la *liquidació social*. Por liquidació social, entench jo la expropiació en dret de tots los propietaris actuals, aixis com la abolicció del Estat polítich y juridich, sanció y tutela de la propietat actual, y de tot lo que te per nom «dret juridich». Jo vull la expropiació de fet per tot arreu y en la extensió que será possible, en atenció als sucesos y á la forsa de las de las cosas Jo soch antagonista decidit del Estat y de tota política *burguesa* del Estat. Jo demano la destrucció de tots los Estats nacionals y territorials, y la fundació, sobre sas ruinas, del Estat internacional dels treballadors.»

Las predicacions y treballs d' en Bakounine van tenir de moment molt eco en Russia y per tot Europa, pero mes tart van perde gran part de la seva popularitat. Al morir en Berna estava poch menos que abandonat de tothom.

Bakounine era una inteligencia de primera forsa y un caracter de ferro. Per tal motiu, encara que morís aislat, sas ideas y predicacions son de las que mes han influït en lo desarrollo del nihilisme actiu en Rusia.

THALES.

CORRESPONDENCIAS PARTICULARS del DIARI CATALÀ.

Madrid 28 d' Abril.

Avuy publica *El Liberal* uns sultos apropósit de la conversació tinguda entre 'l senyor Pi y la comissió presentada novament dels del teatro de la Sarsuela, dihent que 'l nostre amich—contestant á una pregunta que aquells li feren—manifestá que estaria en son dret la provincia que 's negués á entrar en la federació. Aixó que se li atribueix ó ha dit lo senyor Pi, no te res de particular perque obeyeix á la rigurosa consequencia dels nostres principis y de tot principi liberal que mereixi tal nom, en virtud del qual las nacions y l' Estat com tota associació política ó no política deu fundarse en la lliure voluntat de las parts; pero aixó ho ha referit aquell periódich enemich dels federals, solament pera causar efecte.

La reunió dels federals de Madrid projectada pera 'l dia primer de Maig no 's verificará en tal dia, perque 'l govern l' ha prohibida á fi de que no 's distregui al cos electoral. La rahó no pot ser mes plausible, puig se funda en la llibertat electoral que 'l govern va á concedir.

Entre ls polítichs se discuteix respecte á una carta dirigida per Castelar á sos amichs d' Hostalfranc, elogiant la política dels francesos després d' haberla combatut y de haber atacat durament á Mr. Gambetta y á sos amichs. Manifesta també que sos amichs deuen inspirarse en aquesta política pera luego ser liberals y conservadors de la mateixa llibertat. Me sembla que 'ls possibilistas están sempre en lo possible, fins en la actualitat que reben càrrechs del govern ab sou.

S' espera ab ansia la publicació d' un manifest de 'n Garcia Ruiz, l' únich unitari que hi havia en 1873, per lo menos en apariencias.

No hi ha res de noticias polítichs.—X. de X.

Lisboa 24 d' Abril.

Per motius de salut no vaig poguer enviar l' última setmana la meva acostumada correspondència.

Afortunadament puch ja avuy continuar la meva tasca.

Lo ministeri deu estar practicant los estudis qu' havia promés, perqué casi no dona mostra de la seva existencia. Solament fa tres dias que vejerem lo fruit dels *trevallosos estudis* del senyor ministre d' Hisenda, y aquest fou la suspensió temporal de l' execució d' una part del impost sobre rendas, aquella qu' encare no está en práctica, puig que fins avuy no s' han pogut formar las comissions qu' han d' entendre en la distribució del impost. Lo ministre, ademés, promet presentar en breu un nou projecte, per treure la mateixa quantitat ó pot ser mes del poble, del pobre poble, del célebre *Zé povinho* de las caricaturas de 'n Bordallo Pinheiro.

Desde que pujá l' actual ministeri que tenim un nou governador civil en Lisboa, lo senyor Arrobas, un dels millors oradors de l' antigua oposició parlamentaria. Aquest senyor comensá á exercir ab actes d' energia, uns bons y altres dolents: maná que s' agafessin á tots los pobres mendicants qu' invadien los carrers de la ciutat y fossin recullits en los Assilos; aquesta mida es digna d' alabansa, com també lo haber fet lo mateix ab totas las noyas que venent mistos en la via pública s' acostuman á una vida de vagancia y desordre poch digna d' una ciutat civilisada. Lo que trobem desafortat es que, habentse negat lo procurador del Assilo de Maria Pia á admetre algunas noyas per falta de lloch, fes invadir aquella casa per la forsa armada y obligués al administrador á recullir las menors. Lo procurador presentá la dimissió; lo govern no l' acceptá, y avuy tenim en lluyta aquestas duas autoritats civils.

La qüestió *ibérica* continúa portant agitada á la premsa monárquica y republicana. Ahir lo president del *Club Henriques Nogueira* doná una conferencia explicant las ideas justas y racionals del federalisme peninsular propagadas en vida pe 'l gran federalista Henriques Nogueira y que son acceptadas avuy per aquell *Club* y pe 'l *Centro republicà federal* de Lisboa y demés centros federalistas portuguesos. Las ideas sustentadas per Alexandre de Conceicao en lo periodisme y defensadas en la *Vanguardia* y altres periódichs, en conferencias, en llibres y en escrits de tota classe per Teófilo Braga, August Rocha, Carrilho Videira, Silva Lisboa, Reis Damaso, Albes Correa, etc.; son las de tot lo partit republicà federal. La nostra política pot condensarse en pocas paratulas. Volem l' autonomia é independencia de Portugal ab la major descentralisació municipal y provincial que siga possible, en quan á política interior, en quan á l' exterior, volém primer la Federació Peninsular, com la mes natural y necessaria, y després la federació dels pobles anomenats llatins, com consequencia posterior. Me sembla qu' á n' aixó hi están conforme tots los federalistas.

Avuy puch darvos compte d' alguna noticia literaria. S' ha publicat últimament un bonich volum de poesias *Lira íntima*, de Joaquim d' Araujo, jove poeta que canta l' amor ab un sencillés tota moderna, enterament oposada al sentimentalisme convencional dels romántichs. Es un volum que pot ben marcar lo principi d' una nova fase en las poesias d' amor, sens per aixó haber trobat la verdadera nota amorosa de l' época positiva.

La *Traició* poesia de 'n Gomes Leal, de la qual os vaig parlar, ha provocat ja la publicació d' alguns folletos en resposta; quasi tots d' especulació mercantil, com l' *indignació* d' un tal Albert Estanislau y *La resposta del rey Zili*; alexandrins mes furibundos encara que 'ls de 'n Gomes Leal y qu' han sigut escrits segons m' asseguran per Havier de Paiva, obrer conegut ja del públich com á poeta, pero que no ha firmat aquesta última composició seva.

En lo teatro de D. Maria 's posará en escena lo próxim dimecres *Lo luxo*, drama original d' Antoni Ennes, lo celebrat autor dels *Lazaristas*, *Engatados* y *Saltimbanco*. Veurém lo que será y 'n parlarém.

TEIXEIRA BASTOS.

Rosas 26 de Abril.

En aquesta vila los federals y Constitucionals s' han coaligat contra 'ls Moradillistas per las próximas eleccions municipals. Los Moradillistas son varios ex-federals, varios ex-unitaris, algun antich progressista, moderats y carlins. Com á la sombra del Governador *interi* tenen ells la paella pe 'l mànec, han de probarli que forman aquí majoria.

y per probarho, no tenen altre medi que 'l de fer triuñar los seus candidats.

Essent, com son, duenyos del Ajuntament, es fácil presumir de quin modo han confeccionat las llistas, puig sé de mes de trenta federals que no s'hi troban incluhits.

¡Si no fés mes que aixó! ¡Si 'n fan de promesas! ¡Si 'n fan d'amenassas!

¡Apa senyor Moradillo, y com lo deixan enderrega los seus deixebles! Es clar, vosté 'ls hi ha donat carta blanca, y ells volen fer totas las basas. A tal Governador, tals partidaris. Es la lley.

Y ja que me surt de la pluma la paraula lley gen virtut de quina ó de quins articles de quina cambia l' Ajuntament de Rosas la distribució de colegis y candidats que deuen elegirse en cada un d'ells?

Me devora la impaciencia per veurer com resoldrá lo cas lo senyor Moradillo quat rebi las protestas secas y severas que li enviarem. Per mes que tinch motius per esperar poch de la seva imparcialitat, aixó dels seus adherits pasa de «castaño oscuro»; es brut, molt brut; y totas las habilitats del senyor Moradillo no han de bastar á ferho net.

En aquest montruós arreglo hi ha de haber pres part necessariament un *corre ve y dile* de Administrador d' aquesta Aduana, anomenat don Juliá Bayo, afortunadament desde fa poch dias separat d' aquí, y trasladat á Sitjes. Aquest senyoret en los dos últims mesos ha tingut quasi sempre abandonada la Aduana, convertit en agent polítich y electoral del Governador. Lo Ministre de Hisenda arribá á tenir coneixement de las sevas escursions y de altrás cosas, y lo ha enviat á novás terras.— ¡Be s'hi ha empenyat en Moradillo porque 'l deixessin aquí; be si han empenyat los Comités Moradillistas de Rosas, Figueras y Girona! Lo senyor Camacho ferm é impassible ha fet que 's portés á cap la seva resolució.— No será aquest l' únich disgust que 's Ampurdanesos estém destinats á donar á don Fernando.

Torném al Ajuntament. Es tan grave lo que ha fet sobre dimissió de col·legis y distribució de concejals, que, com es de rahó, y ho exigeix la dignitat dels partits y dels individuos, la cosa 's portará als tribunals. Quant los nostres actuals edils se trobin en lo fang, veurém si 'ls en treurá 'l Governador.

En la situació en que 'ns han colocat, es probable que, protestant de la validés de la elecció, 'ns abstinguém de votar. Com es de suposar li anunciaré la resolució nostra, y la resolució de la Diputació Provincial.— *Lo Corresponsal.*

COMUNICAT.

Senyor Director del DIARI CATALA.

Molt senyor nostre. Esperém de vosté se servezca insertar en lo seu apreciable periódich lo següent remittit á lo que li quedaran agrahts sos atents S. S. Q. B. S. M. *Los abaix firmats.*

Los que suscriuen, presos en las presons del Jutjat de primera instancia de Sant Feliu de Llobregat, han sabut que fá já alguns dias publicá un periódich d' eixa ciutat un remittit firmat per alguns vehins d' aquesta vila, en lo cual feyan molts elogis de la conducta observada en lo régimen interior d' aquesta presó per lo que fins fa poch son escarcerell D. Anton Estevez Brabo. Segurament la mes gran ignorancia de lo que en aquesta casa succehia durant la célebre, per lo trista, dominació en la mateixa del citat ex escarcerell, pogué ser causa de que los expressats senyors firmants d' aquell escrit admiessin la per ells tan exemplar conducta, donchs que no d' altre modo se compren que hi hagi qui 's fassa defensor de un procedir tan inhumá, tan déspota y tan arbitrari com lo seguit per lo dit Sr. Estevez.

Sí, ho repetim, arbitrari, inhumá y déspota; per que no altres noms mereix lo qui exigeix als inferlissos presos cantitats de consideració pera permetrels comunicarse ab sas familias y amichs, lo qui imposa continuament com á cástich per faltas imaginarias, multas consistentas en porrons de ví ó aguardent, obligantlos aixins á gastar lo socorro que pera sa manutenció los hi passa l' ajuntament, en eixas begudas qu' ell per son compte administra; lo qui castiga tant brutalment als desgraciats presos sens distingir á homens ni á donas puig que 's doná lo cas de que á una pobra dona já de edat avansada la maltractés tant bárbarament que

quedá sense sentits posantli després grillons; lo qui insulta als pobres que tenen la fatalitat de estar baix sa guarda dientlos hi, lladres, pillos, granujas y cosas pel istil; lo qui no guarda la mes petita consideració de la molta que sempre mereixen sérs desgraciats; lo qui venia á preus tant exageradament cars los articles de primera necessitat com lo pá y demés, que posaba en la condició de patir gana al que no tenia altre element de vida que 'l trist socorro y per fi lo qui fins atenta á la honra dels que te baix son domini.

Moltas y de mes grossas ne podriam relatar del D. Anton de fatal memoria, mes creyém que ab las ja espressadas ne tindran prou los senyors firmants d' aquell escrit pera convenses de las bonas qualitats que reuneix lo seu may prou ben ponderat amich Sr. Estevez; mes si ab totas aqueixas no quedan satisfets francament, no sabem pas que fer, si compadéixels ó despreciarlos.

Presó de Sant Feliu de Llobregat á vint y set dias del mes de Abril de mil vuitcens vuitanta y un.— Juan Costal.—Manel Mateu.—Francisco Ribera.—Camilo Gutinell.—Rafel Vidal.—Per no saber firmar, Francisco Vallés.—Hipólit Colom.—Rosendo Densi.—Batista Rodriguez.—Pere Carles.—Joseph Borrás.—Francisco Salat.—Ho fá á prech d' ells, Camilo Gutinell.

SECCIO OFICIAL.

FERRO-CARRIL DE VALLS A VILANOVA Y BARCELONA.—Acordat per la Junta de Govern d' aquesta companyia que desde 'l 15 al 30 del próxim mes de Maig se procedeixi á la recaudació del séptim dividendo passiu de deu per cent sobre 'l valor nominal de las accions séries A y B, s' avisa als senyors accionistas que se serveixin efectuar dit pago durant los referits dias de nou á dotse del matí y de tres á sis de la tarde, en las oficinas d' aquesta Societat, —Aragó 339, primer pis, ó en las subalternas de Vilanova y Valls.

Als efectes del article 23 dels estatuts socials, se suplica la presentació dels titols d' accions al temps d' efectuar lo pago.

Barcelona 29 Abril d' 1881.—Lo director gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

ESCOLA SUPERIOR DE ARQUITECTURA DE BARCELONA.

Curs de 1881 á 1882.

En conformitat á lo prevíngut en la lley general de instrucció pública, tindrà lloch en lo próxim mes de Juny exámens de ingrés en aquest establiment pera lo curs de 1881 á 1882, que comprenen:

- 1.º Gramática castellana.
- 2.º Geografía.
- 3.º Historia universal y particular de Espanya.
- 4.º Elements de Historia natural.
- 5.º Física y Química.
- 6.º Estética.
- 7.º Aritmética.
- 8.º Algebra.
- 9.º Geometria y Trigonometria.
- 10.º Geometria analítica.
- 11.º Calcul diferencial é integral.
- 12.º Geometria descriptiva.
- 13.º Mecánica racional.
- 14.º Dibuix lineal (ab la estensió necessaria pera poder dibuixar y rentar un tros arquitectónich).—Dibuix de figura (fins copiar un cap de guix ó una figura entera de rrelleu). Dibuix de paisatge.

Los aspirants presentarán sas sollicitut al Director de la Escola desde 'l dia 1.º al 30 de Maig, acompanyant las certificacions dels Instituts, Facultad de Ciencias y Academia que acrediti'n dits coneixements, sens los quals no serán examinats devant del tribunal corresponent.

Barcelona 30 de Abril de 1881.—Lo Director, ELIAS ROSENT.—Lo Secretari, AUGUST FONT.

Defuncions.—Desde las 12 del dia 28 fins á las 12 del dia 29 de Abril de 1881.

Casadas, 1.—Casats, 2.—Solters, 0.—Solteras, 0.—Viudos, 4.—Viudas, 1.—Noys, 3.—Noyas, 3.—Aborts, 1.—Naixements: Varons, 9.—Donas, 10.—

SECCIO COMERCIAL.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASA DE BARCELONA DEL DIA 27 DE ABRIL DE 1881.

Londres: á 90 d. fetcha, 48'40 per 5 pta.

Paris, á 8 d. vista 5'06 p. per id.

Marsella, 8. d. vista 5'06 p. per id.

8 dias vista.		8 dias vista.	
Albacete...	3¼ dany	Málaga.....	3¼ dany
Alcoy.....	3/3 »	Madrid.....	5/8 »
Alicant.....	5/8 »	Murcia.....	5/8 »
Almeria.....	5/8 »	Orense.....	1 »
Badajos.....	1/2 »	Oviedo.....	1/2 »
Bilbao.....	1/2 »	Palma.....	5/8 »
Burgos.....	1 »	Palencia.....	1 »
Cádiz.....	3/8 »	Pamplona.....	5/8 »
Cartagena.....	5/8 »	Reus.....	1/4 »
Casteló.....	5/8 »	Salamanca.....	1 »
Córdoba.....	1/2 »	S. Sebastia.....	5/8 »
Corunya.....	1/2 »	Santander.....	5/8 »
Figueras.....	5/8 »	Santiago.....	1/2 »
Girona.....	5/8 »	Sevilla.....	5/8 »
Granada.....	7/8 »	Tarragona.....	1/4 »
Hosca.....	3/4 »	Tortosa.....	3/4 »
Jerés.....	5/8 »	Valencia.....	3/8 »
Lleyda.....	5/8 »	Valladolit.....	7/8 »
Logronyo.....	3/4 »	Vigo.....	1/2 »
Lorca.....	7/8 »	Vitoria.....	3/4 »
Lugo.....	1 »	Saragossa.....	5/8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 22'10 1/2 d. 22'15 p.
 Id. id. exterior em. tot. 00'00 d. 00'00 p.
 Id. id. amortizable interior, 41'75 d. 42'75 p.
 Ob. para sub. á fer-car. de totas sm. 43'25 d. 43'50 p.
 Id. del Banch y Tesor. Serie int. 100'75 d. 101'00 p.
 Id. id. serie exterior 101'00 d. 101'25 p.
 Id. Trésor sobre prod. de Aduanas. 100'00 d. 100'50 p.
 Id. del Tesor Isla de Cuba. 96'25 d. 96'50 p.
 Bonos del Tesor 99'75 d. 100 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona. 170'00 d. 170'50 p.
 Societat Catalana General de Crèdit 171'50 d. 173'00 p.
 Societat de Crèdit Mercantil. 45'85 d. 46'15 p.
 Banch Hispano-Colonial 87'75 d. 88'35 p.
 Real Com. de Canalisació del Ebro 12'65 d. 12'75 p.
 Ferro-carril de Barcelona á Fransa. 139'35 d. 139'75 p.
 Id.—Almansa Valencia y Tarragona. 206'00 d. 207'00 p.
 Id.—Medina Samora y Orense á Vigo. 77'75 d. 78'00 p.
 Id.—Nort d' Espanya 102'25 d. 102'50 p.
 Id.—Madrid á Saragosa y Alicant. 91'25 d. 92'00 p.
 Id.—Valls á Villanova y Barcelona. 77'00 d. 78'00 p.
 Id.—id. id. id. 118' d. 118'50 p.
 Id.—de Mollet á Caldes.
 Tran-via de Barcelona á Gracia.
 Id. de id. á Sans. 131'00 d. 132' p.
 Id. de id. á Sant Andreu.
 Id. del Ensanche.
 Aiguas subterraneas del Llobregat.
 El Veterano, societat minera.
 Banch de Villanova. 39'50 d. 40' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal. 100'50 d. 100'75 p.
 Id. id. emisio 1.º Janer 1840. 97'50 d. 98'00 p.
 Id. Provincial. 105'00 d. 106'00 p.
 Fer-car. de Barc. á Saragossa 113'50 d. 114'00 p.
 Id.—id. Serie A. de 500 ptas. 62'50 d. 62'75 p.
 Id.—id. Serie B. de 475 ptas. 62'75 d. 63'00 p.
 Id.—Nort-Espanya prioritat Barcelona 65'50 d. 66'00 p.
 Id.—Tar. á Barna, y Fransa. 107'00 d. 107'25 p.
 Id.—T. á M. y B. y de B. G. 103'00 d. 103'25 p.
 Id.—Barcelona á Fransa per Figueras. 63'75 d. 64'00 p.
 Id.—Y minas S. Joan de las Abadesas. 93'50 d. 93'75 p.
 Id.—Gran á Alm. y Alm. á Val. y Targ. 52'40 d. 52'60 p.

COTISACIO oficial de las bolsas de Madrid, París y Londres, del dia 29 de Abril de 1881.

Madrid.—Renda perpét.ª int. al 3 p. 0/0. 22'15
 » exterior al 3 p. 0/0. 0000
 Deuda amort. ab interés de 2 p. 0/0. 42'40
 Bonos del Tesor de 2,000 rals. 100'20
 Oblig. del Banch y Tesor serie int. 101'50
 Id. del T. sobre productos de Aduanas. 100'70
 Id. generals per ferro-carrils. 43'45
 París.—3. p. 0/0 Consolidat francés. 88'60
 Londres.—3. p. 0/0 consolidat inglés. 101, 5/8

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid París y Londres.

Madrid.—Consolidat interior. 22'12 1/2
 » Subvencions. 0000
 » Amortizable. 0000
 » Bonos. 00000
 París.—Consolidat interior. 20'90
 » exterior. 22'31

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedaba lo Consolidat á 22'07 1/2 diner y 22,10 paper.

Accions B.-H. Colonial 88.—Id. Nort 102 1/4 Fransas 139 3/4. Urs. 78 1/2.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

+

ENTERROS,
FUNERALS Y ANIVERSARIS,
ANUNCIATS PER AVUY 30.

Donya Josefa Maria Saderra y Blancafort.—Enterro, missa de cos present á dos quarts de nou matí en la iglesia de nostra Senyora dels Angels.

A D. RAIMUNDO PUJOL, comerciant de vins que vivia en lo Carrer de Mercaders, n.º 29, se li prega se servexi donar noticia del seu actual domicili á la Administració d'aquest periódich ó al carrer de la Princesa n.º 35 pis, 3.º porta 2.ª á fi de poder aclarir ab ell personalment cert assumpto.

FRANCISCO NEL-LO SERRA.
Carbons minerals inglesos para todas las industrias. Especialitat en los carbons para las fornals.
Guanos legitims del Perú.
Sofres refinats en torres y molts.
TARRAGONA.

ARA ES POSITIU.
Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l'Elixir de Garriga.
De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, núm. 25.

J. TORNÉ,

Cirurgiá-Dentista, especialista en las afaccions de la boca y en las operaciones. Perfecció en la contrucció de dents y dentaduras, á preus baratíssims.
—Hospital, 72, pis, primer, devant lo Passatge de Bernardino.

RASPAIL Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notas aclaratorias: diccionari de paraulas técnicas en castellá, catalá y Francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs, del Dr. Puigferrer. Método al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tísis, venéris, herpes, reumatisme, jeriura, etc.—Se ven carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera y principals llibrerias.

MATRIS Provenitas del embrás, part abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirurgiá de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afecções y antich metje extern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matris Enfants malades, ó Assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas. Carme, 3, principal.—Reb de 2 á 5.—Los dias festius de 9 á 11 del demati.

ANIS DEL MONO.
Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots cuants son coneguts fins avuy.
De venda en todas las dulcerias, tendas de comestibles y cafés.

GRAN DIPÓSIT y venda de llits tornejats, somiers y altres mobles, á preu de fábrica. Carrer de Dou 3, cantonada al del Carme.

LA MERCANTIL, Sobradíel, n.º 8, pis, 3.º Paga al acte llibranses de Giro Mútu. Compra cupons y papé del Estat y de Societats. Horas de 9 á 1.

LO DIPÓSIT
DE
MAQUINAS PERA COSIR
DE
WERTHEIM
del carrer de la Ciutat, n.º 13, s'ha trasladat al
DE AVIÑO, 18, BIS,
devant la Baixada de Sant Miquel.
Tots los sistemas á **10 rals** setmanals.

XAROP CURATIU de la ANCIANA SEIGEL, procedent de la casa Scot, y C.ª. Representants para Espanya.
FARMACIA DEL GLOBO, Plaza Real.

ALS CONSUMIDORS DE MEL.
Lo confiter y comissionista, Anton Bellera, de Tremps, proporcionarà mel superior á preus molt cómodos. Tindrà especial gust en servir bé y barato á tots cuants li'n fassin demadas.

SOLUCIÓ CASES
DE CLORHIDRO FOSFATO CALS.

Unica aprobada y recomanada per la Real Academia de Medicina y demés corporacions métricas, que la recomanan eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, para los cassos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tísis, falta de apetit, etc, sustituhint ab ventaja á la de COIRRE.—Al per major senyors Aviño y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

BESCUITS VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.
De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Diposit, 16, Avinyó, núm. 16.

GABINET. Pera la curació de las enfermetats venéreas, sifiliticas de la matris y dels noys. Plassa del Angel, número, 4 y 5, 2.º Consulta de 11 á 3.

FÁBRICA
DE
FARINA DE GALETA
Y PULVERISACIÓ DE TOTA CLASSE
DE
MINERALS, DROGAS Y ARTICLES COLONIALS
MOTOR A VAPOR
De **RAFEL DEXEUS.**—Carrer de Sicilia, núm. 187.

TRAJOS DE ENTRETENPS 8 DUROS
Á MIDA PER

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots los del país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants extranjeros, Entrada lliure en la secció de géneros del país.

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.
PLANXADORAS.

Se necessitan bonas planxadoras per la fábrica de camisas que té establerta en LLEYDA don Francisco Vinós. Per las condiciones, que seran bonas, dirigirse á la mateixa fábrica, Rambla de Fernando LLEYDA.

MOBLES DE ROURE ESCULPIT imitant antichs.—Las personas que desitxin adquirir de dits mobles poden veurer 'ls mostruaris y deixar nota al representant de la fábrica, plassa de San Felip Neri, n.º 4, pis 2.º.—Tots los mesos se reben 'ls pedidos.

COMPANIA HISPANO-FRANCESA.
LINEA DE VAPORS
ENTRE CETTE Y 'LS PORTS ESPANYOLS DEL MEDITERRÁ.
Director: **Mr. H. MARTIN.**—CETTE.

Vapors	}	VILLE de CETTE, de 1700 toneladas, capitá, Michel.	
		CATALUÑA, 1700 — — — — — To-rens.	
		SAN JOSE, 1000 — — — — — Pi.	
		NAVIDAD, 1000 — — — — — Rodriguez.	
		ADELA, 200 — — — — — Gervais.	

Aquestos vapors construhits segons los últims modelos, reuneixen las mellors condiciones para la carga y comoditats para 'ls pasatjers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

Pera CETTE. Tots los dimars y tots los disaptés.
Pera VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. Tots los diumenges.
Consignataris senyors **Ponseti y Robreño**, Llauder, 1, entressol.
Dirigirse en Cetté á **Mr. Bmy. Rigaud.**

TELEGRAMAS COMERCIALS

Liverpool, 28 Abril de 1881.
Vendas de cotó. 8,000 balas.
Disponible ferm.
A entregá, baixa 1/32.
Air als americá 1/6.
Nova-York, 27 Abril.
Cotó, 10 3/4.
Arribos 29,000 balas en 5 dias.

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Pernambuco y Rio Janeiro, P. G. Lira de Saffo, c. Pages, ab 680 balas de cotó.
De Tarragona, v. holandes ab 800 pipas vuydas.
De Charleston, v. Vidal Sala, c. Luzarraga ab cotó y varios efectes.
De Génova, v. italiá Rio Plata ab cárrech general.
De Palma, P. Joven Paquito, ab 18,000 q. garrofas,
Además 6 barcos menors ab 365 q. garrofas y 300 pipas de vi.

Despatxadas.

Pera Liverpool, v. Niña, c. Mendialdua, efectes.
Id. Cartagena, v. Alcira, c. Senti, lastre.
Id. Palma, v. Lulio, c. Masroig, efectes.
Id. Puerto Rico, b. g. Maria Cleofé, c. Ferrés, efectes.
Id. Habana, c. Olano c. Espirina, efectes.

Sortidas.

Pera Termini vapor inglés.
Id. Havre v. id.
Id. Flectovood v. id.
Id. Liverpool v. Manuela.
Id. Id. v. Tajo.
Id. Bilbao v. Anselino.
Id. Palma v. Julia.
Id. Puerto-Rico polacra goleta.
Id. Marbella berganti goleta.

TELEGRAMAS.

NOTICIAS DEL EXTERIOR

SEGONS LOS DARRERS TELEGRAMAS DELS DIARIS
extranjers.

Conflicte franco-tuneci.—La manera de combatre dels kroumirs fá sospitar que tenen quefes europeos que 'ls dirigeixen. Acostuman a retirar-se davant del enemich, atacant en cambi los flanchs de las columnas. Una de las companyias del 59 perillá de veure 'ls copada per una facció de kroumirs, y sols lográ salvarse gracias als ausilis de la tercera companyia de suayos. Las tropas del general Ritter, compostas de suayos y turchs, s' han apoderat d' algunas parts de las montanyas Djebel-Haddedah, d' ahont han expulsat als kroumirs valentse de la artilleria. Aquestos al retirar-se se dirigitiren a la vall Oned-Dienan.

Lo fort de Bordj-Djedod ha sigut ocupat per las tropas francesas que s' han vist atacadas per las poblacions próximas a dit fort, per lo que 'ls francesos las incendiaren pera impedir que des d' ellas se vejessen atacats.

Lo general Delebecque, acompanyat del seu estat major, feu una visita a las posiciones ocupadas per las brigadas Galland, Vincendon y Ritter y tingué ab aquestos una conferencia en la que determinaren l' ordre d' atach, comensant los moviments en l' ordre següent: La brigada Ritter atravessaria las crestas de las primeras montanyas, inclinantse cap a la brigada de Vincendon; aquesta dirigintse cap als contraforts de Djemel-Kroumir y atravesant las crestas de las segonas montanyas que son bastant altas y que 'ls soldats han batejat ja ab lo nom de *bossas de dromedari* y la brigada Gallard dirigintse cap a la dreta del general Vincendon.

Se posaren en camí després de grans plujas, que deixaren casi intransitables los pochos camins que hi ha, sent la marxa molt pesada pe 'ls caballs, que al atravesar boscos, se trobaban sense cap camí.

Las forsas de la brigada Ritter son las següents: sis batallons de infanteria, tres regiments de suayos, tres de tiradors argelins y dos baterias. Las del general Galland ab lo 29 regiment de cassadors d' a peu y tres d' infanteria.

Europeos en Tunes.—Los europeos residents en Tunes son en número de 25,000; d' ells 10,000 son anglo-maltesos; 6,000 italians; 1,500 francesos y 25,000 juens, la major part baix la protecció de la Fransa. La goleta, port de Tunes, conta ab 12,000 habitants, habenthi uns 2,500 europeos. En Bizerta, població de 5,000 ánimas, hi ha uns 600 europeos y altres tants en Soussa, població de 8,000.

Lo jurament de Mr. Bradraugh.—Aquest diputat republicá, al presentarse a la cámara dels comuns, se disposa a prestar lo jurament reglamentari; pero Sir Stafford Northcote, proposa que en atenció a lo que habia passat anteriorment, la cámara no permeté a dit diputat cumplir aquella formalitat ni repetir las paraulas del jurament. Mr. Davy ho combat per medi d' una contra proposició, demanant que la cámara, apoyada en la fé d' informacions exteriors, no impideixi a un dels seus membres cumplir las formalitats prescritas. N' obstant d' haberla apoyat Mrs. Gladstone y Bright, es retrassada per 208 vots contra 175. Habentse demanat que se 'l tregués de la cámara, protestá l' interessat y aixís terminá la qüestió.

TELEGRAMAS PARTICULARS.

Madrid 29, a las 4'30 mati.—La Gaceta publica una circular aclarant lo esperit de la real ordre de 15 de Novembre últim sobre lissencias ilimitadas; una real ordre disposant que se aforin pera la partida 167 los raspalls de totas classes; altra habilitant la platxa de Castell de Marqués, provincia de Málaga, pera lo desembarch de guano; altra disposant que's subjectin a 7 dias de quarentena los barcos procedents de Turquie y del Mar Roig.

Bolsí.—Consolidat: 22'10.

Madrid 29 a las 5'30 tarde.—A mediats de aquesta setmana s' arpará del port de Cartagena ab direcció a las aguas de Tunes la fragata «Zaragoza». Se están alistant també la «Numancia» y la «Victoria».

Están firmats los decretos restablint las cátedras de filosofia, dret d' ampliación y disciplina eclesiástica; y altre pera la construcció d' obras de defensa en lo Guadalquivir.

Bolsa.—Consolidat: 22'15.—Bonos: 100'20.—Subvencions, 43'45.

Madrid 29, a las 5'45 tarde.—S' assegura que en el banquet celebrat aquesta nit al que han assistit los ministros, lo representant d' Austria va indicar la conveniencia de la adhesió d' Espanya a la proposició de Rusia referent al dret de assilo per los nihilistas. Lo Consell d' avuy s' ocupará de dit assumpto.

La Gaceta de demá anunciará la subasta del ferro-carril de Medina a Segovia.

Paris 29.—Re nou se sab referent a Argelia, sino que las columnas continúan avansant cap lo interior del País.

Se dona importancia a una missió que ha confiat lo sultan a Keredine-Pachá prop. de Tunes.

S' enrahona de la destitució del Bey.
Se desmenteix que estiguin d' acort Inglaterra e Italia pera enviar barcos a Tunes, ahont reina gran agitació.

Lo cónsul de Fransa ha trasladat lo archiu del consulat a un barco de guerra.

Paris 28.—No hi ha noticias de haberse lliurat cap nou combat ab los krumirs. Lo general Ritter ha suferit un atach apopletich y s' trova gravement malalt. Lo general Logerot s' trova a curta distancia de Beja.

Los embajadors de las potencias renovaren al señor Comoudouros, president del gabinet grech, las seguritats de que las potencias se prenen interés en que 's verifiqui la entrega dels territoris cedits a Grecia.

Dervisk-baja se troba voltat per los insurrectos albanesos, habenthi hagut una sortida y una batalla. Han sortit batallons turchs de Scutari pera socorres a Dersvisk baja.

Lo dissapte se celebrarán los funerals de M. Emili de Girardin.

Paris 29, a las 5 tarde.—Las noticias rebudas de Tunes careixen d' interés y tampoch lo tenen las relativas a política. Sols se parla del viatge de Mr. Gambetta a Cahors y del discurs que pronunciará, en lo que tractará de la qüestió del escrutini per districtes y per circunscripciones.

En Galábria hi ha hagut un llanjer terremoto sens que ha hagi que lamentar cap desgracia.

AFECCIONS METEREOLÓGICAS.

BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centígrado.	Barómetro Aneroid.	Higrómetro Saus re.
28	10. n.	18	765	80
29	7. m.	20	768	83
	2. t.	23	769	76

LLEYDA.

Dia.	Barómetro.	Termómetro tipo.	Vent.	Anemómetro.
28 t.	748 0	20 4/5	O.	120 p.m.
29 m.	754 1/2 0	14	S. O.	18 p.m.

BUTLETI ASTRONOMIC

per I. MARTÍ TURRO. 30 Abril 1881.

Planetas al meridiá.—Las horas que los planetas pasaran per lo meridiá avuy seran las següents; Mercuri a las 10h 53' M, y Venus a las 12h 08m T., Marte a las 8h 53' M., Júpiter a las 11h 32' M., Saturno a las 11h 29' M., Urano a las 8h 10' T., y Neptuno a las 12h 13' T. De lo que 's despret que son visibles despues de post lo Sol, Venus, Urano, y Neptuno; y ho son avansant de sortir lo Sol, Júpiter, Saturno, y Mercuri.

S Coronae.—Estrella variable.—Continuant avuy lo catalech de las estrellas variables, darém avuy a coneixer la que se anomena.

S CORONAE.

Situació. } en ascensió recta. 15h 16m 30"
} en declinació. . . . . † 31o 48'

Variacions } máxima fase. . . . . 6, 9 gradós.
} mínima fase. 12, 12

Planeta Venus.—Lo Planeta Venus, se veurá difícilment després de post lo Sol; hasta lo dia 2 de Maig fecha que estará en conjunció inferior ab lo Sol y per lo tant visible per anar molt entre los rayos d' aquest.

SOL.—Ix a 4h 59, M.—Se pon a 6h 55' T.
LLUNA.—Ix a 6h 49' M.—Se pon a 8h 31' T.

Imp. de Oliveres a c. de Xumetra, Sta. Madrona, 7